

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ У БОРУ
Бор, 26.10.2008. године

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета:

1. Проф. др Живан Живковић, председник Комисије
2. Проф. др Драгана Живковић
3. Проф. др Светлана Несторовић
4. Проф. др Зоран Марковић
5. Проф. др Витомир Милић
6. Доц. др Иван Михајловић
7. Мирослав Ђипријановић, дипл. правник, представник стручних служби
8. Марија Савић, представник студената
9. Саша Живковић, представник студената

За Комисију

Проф. др Живан Живковић

САДРЖАЈ:

КАТЕГОРИЈЕ ЗА ВРЕДНОВАЊЕ И КВАНТИФИКОВАЊЕ	3
А) КАТЕГОРИЈЕ ПРОЦЕНЕ	3
В) КВАНТИФИКАЦИЈА ПРОЦЕНЕ (ПО КАТЕГОРИЈАМА).....	3
1. УВОД	4
2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ТЕХНИЧКОМ ФАКУЛТЕТУ У БОРУ	5
3. ОПИС И ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА И МЕРЕ ЗА ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА	6
3.1. Стандард 1. Стратегија обезбеђења квалитета.....	6
3.2. Стандард 2. Стандарди и поступци за обезбеђивање квалитета	10
3.3. Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета	14
3.4. Стандард 4: Квалитет студијског програма	18
3.5. Стандард 5. Квалитет наставног процеса	23
3.6. Стандард 6. Квалитет научно-истраживачког и стручног рада.....	27
3.7. Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника	32
3.8. Стандард 8. Квалитет студената.....	35
3.9. Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотекарских и информатичких ресурса	40
3.10. Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке.....	44
3.11. Стандард 11. Квалитет простора и опреме.....	49
3.12. Стандард 12. Финансирање.....	51
3.12. Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета	56
3.14. Стандард 14. Систематско праћење и периодична провера квалитета	59
4. ОПШТА ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА... ..	62
ПРИЛОЗИ:.....	63

КАТЕГОРИЈЕ ЗА ВРЕДНОВАЊЕ И КВАНТИФИКОВАЊЕ

А) КАТЕГОРИЈЕ ПРОЦЕНЕ

S – Strenght :	Предности
W – Weakness :	Слабости
O – Opportunities :	Могућности
T – Threats :	Препреке

В) КВАНТИФИКАЦИЈА ПРОЦЕНЕ (ПО КАТЕГОРИЈАМА)

+++	-	значајно
++	-	осредње
+	-	мало
0	-	без значаја

На основу Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета рада на Техничком факултету у Бору, Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, на седници од 26.10.2008. године доноси

ИЗВЕШТАЈ

О самовредновању Техничког факултета у Бору и студијских програма који се на њему реализују

1. УВОД

Извештај о самовредновању Техничког факултета у Бору и студијских програма за које се врши акредитација израђен је на основу резултата самоевалуације свих делатности Факултета, а према стандардима и поступцима који су регулисани Правилником за обезбеђење и унапређење квалитета на Техничком факултету у Бору и Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета рада на Техничком факултету у Бору а на основу Стандарда за самовредновање и оцењивање високошколских установа прописаних од стране Националног савета за високо образовање.

У извештају су презентирани сви детаљи који су од виталног интереса за функционисање Факултета, посебно оних који се односе на квалитет образовног процеса и квалитет научно-истраживачког рада. Посебан акценат се ставља на студијске програме за које се спроводи процес акредитације. Овај извештај служи Факултету да сагледа своје слабости и претње које долазе из окружења да би их отклонио а да на основу својих снага и шанси које сагледава у окружењу развија стратегију даљег развоја на принципима Демингове филозофије сталних побољшања уз тежњу да за бенчмаркиг партнере бира најбоље из Европског и УСА образовног простора.

Форма извештаја је урађена у складу са упутствима за припрему извештаја о самовредновању које је утврдио Национални савет за високо образовање. Наведеном формом дају се одговори на испуњеност сваког стандарда појединачно уз прилагање потребне документације уз истовремено давање сопствених квантификованих оцена: **испуњено у целини, осредње испуњено, делимично испуњено и није испуњено**. За сваки стандард појединачно су предложене мере за побољшање квалитета, при чему је на крају дата општа оцена испуњености стандарда квалитета за Факултет и појединачно за студијске програме.

Извештај о самовредновању се састоји из три дела. У првом делу су дати основни подаци о Техничком факултету у Бору, у другом делу даје се анализа испуњености стандарда и дискутују се процеси којима се обезбеђује унапређење квалитета уз препоруке како се уочени недостаци могу у будуће кориговати. Коначно, трећи део садржи прилоге на основу којих је сачињен извештај о самовредновању.

2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ТЕХНИЧКОМ ФАКУЛТЕТУ У БОРУ

Технички факултет у Бору Универзитета у Београду основан је 15.06. 1961. године Одлуком Извршног већа Народне скупштине Републике Србије у којој је одређено да је Факултет у саставу Универзитета у Београду (Одлука бр. ИВ бр.378). Факултет је почео са радом као Рударско-металуршки факултет а касније због отварања нових студијских програма променио је назив у Технички факултет. Технички факултет у Бору је данас једини факултет у оквиру велике породице Универзитета у Београду са седиштем изван Београда.

Данашњи назив Факултета је: Универзитет у Београду – Технички факултет у Бору. Седиште факултета је у Бору ул. Војске Југославије 12, 19210 Бор. Факултет располаже простором од 6146 м² у оквиру комплекса од 8 зграда у ул. Иве Лоле Рибара 11 и 13 и ул Војске Југославије бр. 10; 12; 14; 15; 17 и бб.

Факултет је регистрован код Трговинског суда у Зајечару под бројем 07130210. Интернет адреса Факултета је: www.tf.bor.ac.yu.

Технички факултет у Бору образује студенте на основним академским студијама, дипломским академским студијама – мастер и академским докторским студијама. До 20.10.2008. године на Факултету у Бору дипломирало 1804 студената, специјалистичке студије завршило је 18 студената, магистарске студије 122 кандидата а докторске дисертације одбранило је 70 кандидата.

Факултет има 41 наставника и 41 сарадника који су запослени са пуним радним временом и 5 наставника са непуним радним временом 30 - 72% ангажовања на Факултету. Факултет је ангажовао два наставника са других факултета уз сагласност њихових Факултета за реализацију наставе на основним академским студијама. На докторским студијама Факултет ангажује 5 истраживача са научним звањем из научних института.

У процес акредитације у новембарском термину 2008. године Факултет улази са следећим студијским програмима:

1. Рударско инжењерство
Основне академске студије
Дипломске академске студије – мастер
2. Металуршко инжењерство
Основне академске студије
Дипломске академске студије – мастер
Докторске академске студије
3. Технолошко инжењерство
Основне академске студије

Дипломске академске студије - мастер
Докторске академске студије
4. Инжењерски менаџмент
Основне академске студије
Дипломске академске студије – мастер
Докторске академске студије

3. ОПИС И ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА И МЕРЕ ЗА ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА

3.1. Стандард 1. Стратегија обезбеђења квалитета

СТАЊЕ:

Технички факултет у Бору има усвојене следеће документе који омогућују обезбеђење и унапређење квалитета у свим деловима функционисања Факултета а посебно у области реализације Научно- истраживачког рада и наставног процеса:

- Изјаву о политици квалитета,
- Мисију и визију Факултета,
- Стратегију обезбеђивања квалитета и
- Задаци и циљеви Факултета.

Изјаву о политици квалитета донео је Декан факултета, а остале документе из области дефинисања Стратегије обезбеђивања квалитета, усвојио је Савет Факултета на предлог Декана Факултета. Сви ови документи су јавно публиковани на сајту Факултета : www.tf.bor.ac.yu, а Изјава о политици квалитета је јавно истакнута на видним местима на Факултету.

Технички факултет у Бору схватајући суштину своје мисије, да да адекватне одговоре на исказане потребе из свог окружења за његовим услугама и то:

- a) младе генерације за високошколским образовањем на свим нивоима студија,
- b) развоја научних дисциплина и трансфера стечених знања у привреди и друштву,
- c) да се оствареним резултатима у научним истраживањима приближи светским достигнућима,
- d) да омогући свеукупном друштвеном развоју подручја источне Србије у коме делује, негујући најбољи праксу Универзитета у Београду коме припада.

Основно опредељење Факултета је пре свега Квалитет у свим сферама његовог деловања и угледање на најбоље, уз систем сталних побољшања да би се у

будућности што више приближили најбољима, кроз конитинуиране активности, успостављању и сталном унапређењу културе квалитета.

Чиниоци који треба да свакодневно својим деловањем унапређују изградњу културе квалитета су : наставници и сарадници, ненаставно особље и студенти кроз дефинисање и функционисање система, као и сталних побољшања и унапређења. Кроз дефинисане мере и периодичне евалуације Факултет омогућује стварање предуслова да се у наредном периоду изврши и сертификација система квалитета према захтевима Стандарда ISO 9000 – 2001.

ЗАКЉУЧАК:

S	Стратегијом се изражавају спремност и трајно опредељење Факултета да континуирано унапређује квалитет образовног процеса и научног рада према дефинисаним захтевима Стандарда квалитета и задатака Универзитета у Београду у циљу укључивања у јединствени европски простор високог образовања. Овај документ ће се периодично преиспитивати, мењати и допуњавати.
W	Недовољно успостављена интегративна функција Универзитета у области обезбеђивања и контроле квалитета често успорава поједине активности на бржем подизању стандарда у заједничким функцијама које су Законом о високом образовању дефинисане да се реализују на нивоу Универзитета.
O	Утврђивање заједничких стандарда у свим деловима функционисања факултета на нивоу Универзитета што ствара шансе да се брже увећају постигнућа уз стварање јединствене базе података за наставнике и и студијске програме што може да обезбеди рационалније коришћење ресурса на нивоу Универзитета што може да обезбеди брже подизање укупног рејтинга у свету Универзитета и Факултета у његовом саставу. То је посебна шанса за Факултет у Бору.
T	Недовољно ангажовање свих субјеката на Факултету за спровођење мера за обезбеђење и унапређење квалитета. Постоји још увек мишљење код неких наставника да се дефинисање докумената из области квалитета врши само про форме.

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА:

У поступку имплементације докумената из области унапређења и обезбеђења квалитета кључну улогу игра Декан Факултета са својим руководећим тимом уз помоћ шефова Катедри, стручних служби и Студентског парламента.

Задатак Декана користећи своја овлашћења из Статута факултета је да свакодневно кроз потпуну примену свих усвојених докумената за поступак акредитације води и усмерава све активности на Факултету, ради остварења циљева дефинисаних у Стратегији обезбеђивања квалитета.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета мора стално да ради на промовисању културе квалитета на Факултету, континуирано да упозорава Декана Факултета на његову кључну улогу у спровођењу усвојене Стратегије обезбеђивања квалитета. Такође, Комисија мора континуирано да сарађује са Одбором за квалитет на Универзитету у Београду и да предузете акције на нивоу Универзитета имплементира на Факултету. Потребно је сачинити акциони план за спровођење Стратегије обезбеђивања квалитета и контролисати његову имплементацију уз укључивање свих субјеката на Факултету.

Неопходно је да се једном годишње врши самовредновање, а да се на основу добијених резултата врши допуна акционих планова.

Елементи анализе			Вредност
Опредељење Факултета за Унапређење квалитета	S	Трансформација студијских програма изведена у складу са Законом и расположивим ресурсима	++
	W	Отпор одређеног броја наставника према променама	+
	O	Промена схватања о функционисању Факултета и његовој улози у друштву	++
	T	Недовољна активност Министарства Просвете у управном надзору да би се лакше сломили унутрашњи отпори променама	++
Мере за обезбеђење квалитета	S	Прве мере и документа уведена у складу са Законом	+++
	W	Недовољна озбиљност у поступку доношења докумената из система квалитета	+++
	O	Побољшање односа у процесу примене усвојених докумената	++
	T	Отпори променама које доносе усвојене мере	+++
Субјекти	S	Схватање обавезе које произилазе	+++

обезбеђивања квалитета		из усвојених докумената	
	W	Недостатак функционисања система и повезаност међу субјектима: Декан – продекани – Совет Факултета	++
	O	Будући избори субјеката на основу резултата остварених на подручју квалитета	+
	T	Ограничени број активних особа у руководству Факултета	+++
Области обезбеђивања квалитета	S	Настава најподложнија за имплементацију квалитета	+++
	W	Неадекватно схватање потребе неговања квалитета	++
	O	Увођење процедура и записа о свим активностима	+++
	T	Отпори увођењу механизма контроле	+
Опредељење за изградњу културе квалитета	S	Формално због потребе акредитације	+++
	W	Тежња задржавања постојећег стања	++
	O	Стриктна примена усвојених докумената	+++
	T	Недостатак коришћења овлашћења Декана	++
Повезаност образовне, истраживачке и стручно- уметничке делатности	S	Резултати научног рада утицајни на избор у звање	+++
	W	Делимична усклађеност наставе и научног рада	+
	O	Повезивање са привредом кроз реализацију стручне праксе	++

	T	Недостатак институционалног повезивања кроз конкретне активности	+
Транспарентност усвојене стратегије	S	Стратегија благовремено усвојена и истакнута на сајту	+++
	W	Нема акционог плана за спровођење	+++
	O	Резултати самовредновања, улазни елемент за кориговање акционих планова	++
	T	Недовољан ниво самокритичности наставницима	++

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

И ПРЕПОРУКЕ : *Стандард испуњен у целини*

Стратегија обезбеђивања квалитета на Техничком факултету у Бору садржи све елементе које предвиђа Стандард 1 које је прописао Национални савет за високо образовање. Потребно је амбициозно усвојену стратегију као и пратеће документе адекватно промовисати и периодично преиспитивати.

Прилози:

1. Политика обезбеђивања квалитета
2. Мисија и визија
3. Стратегија обезбеђивања квалитета
4. Задаци и циљеви

3.2. Стандард 2. Стандарди и поступци за обезбеђивање квалитета

СТАЊЕ:

Технички факултет је усвојио стандарде и поступке за обезбеђење квалитета своје делатности који су у процесу њиховог усвајања били доступни јавности њиховим објављивањем на сајту Факултета. Кроз правилник за обезбеђивање квалитета кога је усвојило Наставно научно веће Факултета на предлог Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета дефинисани су минимални нивои квалитета рада у свим

областима делатности Факултета. Документ је јавно доступан на сајту Факултета. Правилником су дефинисани поступци и понашање субјеката на Факултету у процесу обезбеђења и унапређења квалитета.

Примена неких усвојених докумената као што су:

1. Правилник о вредновању квалитета педагошког рада наставника од стране студената
2. Правилник о вредновању резултата научно-истраживачког рада
3. Правилник о вредновању квалитета дипломираних инжењера
4. Правилник о вредновању квалитета уџбеника

већ се врши одмах након усвајања, што јасно указује на опредељеност Факултета за имплементацију усвојених докумената из области квалитета, пре свега за извлачење закључака који омогућују доношење закључака за унапређење квалитета. У овом делу се јасно види спремност Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета да имплементира све акте који су у њеној надлежности.

У целокупном систему обезбеђења квалитета на Факултету огледа се недовољна партиципација и континуирана активност и синхронизација органа пословођења Факултета на примени јасних и недвосмислених поступака за обезбеђење и унапређење квалитета у свакодневним активностима на Факултету.

ЗАКЉУЧАК:

S	Усвојени документи из области квалитета дефинишу понашање, процедуру и минималне захтеве за квалитетом у највећем броју функција које се реализују на факултету.
W	Недостатак механизма контроле на нивоу Универзитета и Министарства просвете за стриктну примену усвојених аката који произилазе из Закона о високом образовању.
O	Јачање улоге органа пословођења Факултета да примењује позициону моћ која произилази из Закона о високом образовању кроз стриктну примену усвојених докумената из области квалитета.
T	Игнорисање одредби које дефинишу усвојена документа и рад на стари начин

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА:

У наредном периоду дефинисати процедуре за имплементацију појединих активности дефинисаних документима из области квалитета а посебно:

- Процедуре о доношењу нових студијских програма

- Процедуре у контроли квалитета студијских програма које у предходном периоду нису биле на адекватном нивоу на Факултету.

Потребно је у наредном периоду дефинисати чврсте механизме који би обавезали све субјекте на Факултету да у свим процесима на Факултету стриктно примењују усвојена нормативна акта што је најбољи начин за обезбеђење и унапређење квалитета.

Елементи анализе			Вредност	
Стандарди обезбеђење квалитета	за	S	Стратегија усвојена од стране Савета на предлог Декана	+++
		W	Недостатак акционог плана за имплементацију	+++
		O	Стратегија се може увек унапређивати	++
		T	Недовољна синхронизација међу катедрама	+
Поступци обезбеђење квалитета	за	S	Поступци евалуације квалитета Педагошког рада, НИР-а и квалитета дипломираних	+++
		W	Недостатак веће заинтересованости руководства Факултета	++
		O	Дефинисање повратних информација	+
		T	Недостатак контролних механизма за санкције	++
Поступци доношења докумената квалитета		S	Комисија за квалитет покреће иницијативу	+++
		W	Органи прихватају због акредитације	+++
		O	Подршка деканског колегијума	++
		T	Неспремност наставника на	+++

		промене	
Доступност докумената квалитета	S	После усвајања објављује се на сајту Факултета	+++
	W	Мали број корисника користи информације са сајта	+
	O	Публиковање процедура у оквиру брошура	+
	T	Незаинтересованост наставника и студената	++
Периодично преиспитивање докумената из система квалитета	S	Дефинисано је Правилником	+++
	W	Неспремност за промене	+++
	O	Присила контролом са Универзитета и Министарства просвете	++
	T	Ефекти примене нису одмах видљиви	+

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

И ПРЕПОРУКЕ: *Стандард испуњен у целини*

Стандарди и поступци за обезбеђивање квалитета садрже све елементе који су предвиђени стандардом 2 кога је прописао Национални савет за високо образовање. Стандарди су јавно доступни, али их треба више јавно промовисати и периодично преиспитивати.

Прилози:

1. Правилник о обезбеђивању квалитета
2. Правилник о вредновању педагошког рада наставника од стране студената
3. Извештај о вредновању педагошког рада наставника од стране студената
4. Правилник о вредновању научног рада
5. Извештај о вредновању резултата научног рада 2007. године
6. Правилник о вредновању квалитета дипломираних инжењера

7. Извештај о вредновању квалитета дипломираних инжењера за студијски програм инжењерски менаџмент

3.3. Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

СТАЊЕ:

Статутом Факултета постављен је организациони систем, руковођења, управљања и појединих надлежности свих субјеката за обезбеђење и унапређење квалитета. У складу са изменама и допунама статута дефинисане су надлежности Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета која сарађује са Одбором за обезбеђење и унапређење квалитета на Универзитету у Београду. Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета формирана је 2006. године од стране наставника, ненаставних радника и студената. Комисија је до сада пре свега за потребе процеса акредитације припремила са осталим субјектима на Факултету све потребне документе из система квалитета и улаже велике напоре да се усвојени документи почну у целини примењивати и омогућити функционисање дефинисаног система квалитета.

ЗАКЉУЧАК:

S	Јасно дефинисане надлежности и свих субјеката на Факултету, органа управљања, органа пословођења, стручних органа и појединаца на подручју обезбеђивања и унапређења квалитета на Факултету.
W	Неспремност наставника на промене у новим околностима и врло често реаговање органа пословођења са закашњењем што доводи до конфликта и успореног решавања проблема.
O	Коначно кроз постепену имплементацију усвојених докумената из система квалитета уз појачани управни надзор Министарства просвете доведоше до укупног унапређења квалитета и почетак функционисања Система квалитета на Факултету у целини.
T	Недовољни стручни капацитет постојећег кадра на подручју квалитета што условљава незаинтересованост за функционисање система квалитета уз схватање да се све то ради искључиво због акредитације.

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА ПОБОЉШАЊЕ:

Факултет је својим Статутом јасно дефинисао надлежности Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, нормативним актима прописао обавезне

активности које омогућују функционисање система квалитета, чиме је створио нормативне услове за обезбеђење и унапређење квалитета.

Ради спровођења донетих нормативних аката, потребно је одмах након предаје материјала за акредитацију започети активности на дефинисању акционог плана за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета и континуирано надгледати спровођење свих активности уз јавна упозорења органима који на адекватан начин у спровођењу Стратегије обезбеђења квалитета не дају адекватан допринос. Кључни фактор у спровођењу Стратегије обезбеђења квалитета је Декан факултета који МОРА да промени свој став према обавезама које су му дефиниране Статутом Факултета.

Елементи анализе			Вредност
Надлежности органа	S	Јасно дефинисана надлежност Савета факултета. Демократски начин избора	+++
	W	Пасивни однос Председника Савета према процесима који су у надлежности Савета. Председник Савета схвата своју улогу САМО у председавању седници	+++
	O	Активни однос и иницијатива појединих чланова Савета а пре свега студената	+
	T	Замор чланова Савета сталним инсистирањем да се ствари доведу у сагласност са нормативним актима и Законом	++
Надлежност органа пословођења	S	Јасна овлашћења по Статуту и демократски начин избора	+++
	W	Неспремност да брзо реагује код нечињења других, а нарочито ресорних Продекана чије послове преузима	+++
	O	Побољшање ефикасности рада деканског Колегијума под притиском Органа изван	++

		Факултета	
	T	Недостатак критичне масе одређене за квалитет која би покренула Декански Колегијум у акцију бескомпромисне борбе за обезбеђивање квалитета	++
Надлежност стручних органа	S	Јасно дефинисане надлежности по Статуту	+++
	W	Недовољна спремност неких наставника да прихвате критеријуме рада примерене репутације Факултета	++
	O	Дефинисање минималних нивоа компетентности за заступање ставова од интереса за Факултет	+
	T	Недовољна заинтересованост за компетентну припрему за учествовање у раду и доношењу одлука	++
Надлежности наставника	S	Нормативна процедура за њихов квалитетни развој	+++
	W	Неспремност за промене	++
	O	Посвећивање веће пажње квалитету резултата због напредовања	+
	T	Неспремност за напоре који доводе до унапређења резултата	++
Надлежност студената	S	Законом и нормативним актима дата могућност студентима да активно учествују у оцени квалитета наставе	+++
	W	Мала заинтересованост студената да говоре о квалитету наставе	+++

	O	Боља организованост и информисање студената о смислу свих усвојених Аката из области квалитета	++
	T	Незаинтересованост добрих студената за укључивање	+
Надлежност ненаставних радника	S	Јасне ингеренције служби, ингеренције и одговорности	+++
	W	Неадекватно награђивање и недостатак мотивације а у неким случајевима и недостатак компетенција	++
	O	Стимулација и унапређење организације рада	++
	T	Стручни капацитет и компетентност постојећег кадра	++
Надлежности комисије	S	Надлежности јасно дефинисане	+++
	W	Неадекватно реаговање руководства Факултета на акције комисије	+++
	O	Активирање Деканског колегијума	++
	T	Пасивност већине наставника	+++
Организација и функционисање система квалитета	S	Нормативна акта јасно дефинисана	+++
	W	Неспремност за промене	++
	O	Инсистирање Универзитета и Министарства Просвете на увећању квалитета	++
	T	Одустајање активних од борбе за квалитет	+

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

И ПРЕПОРУКЕ: Стандард испуњен у целини

Факултет је усвојио све нормативне акте које омогућују функционисање Система квалитета према Стандардима које је дефинисао Национални савет за високо образовање. Ова акта чине систем квалитета, а с обзиром да је током 2008. године извршено усвајање свих ових докумената, прерано је да се да оцена о функционисању система квалитета. Препоручује се преиспитивање свих елемената система квалитета најмање једном годишње.

Прилози:

1. Извод из Статута факултета који регулише надлежности Комисије за квалитет.
2. Списак Чланова комисије за квалитет

3.4. Стандард 4: Квалитет студијског програма

СТАЊЕ:

Факултет је иновирао своје студијске програме усагласивши их са Законом о високом образовању и принципима Болоњског процеса. Имплементација студијских програма усаглашених са Законом почела је академске 2005/2006. године. Завршне модификације кроз измене и допуне изведене су у јуну 2008. године тако да се већ примењују на дипломским академским –мастер студијама и докторским академским студијама, с обзиром да је конкурс за ове нивое студија објављен у септембру 2008. године.

Студијски програми садрже све елементе које Закон о високом образовању прописује, а у складу су и са Стандардима које је прописао Национални савет за високо образовање, тако да су исходи учења и очекиване компетенције дипломираних у највећој мери усаглашени. Студијски програми се доносе, као и њихове измене по процедури која је дефинисана Правилником о доношењу студијског програма. Сви програми који улазе у процес акредитације прошли су ову процедуру и одобрени су од стране Сената Универзитета у Београду.

У процес акредитације Технички факултет у Бору, после прибављене сагласности од стране Сената Универзитета у Београду на дефинисани наставни план и програм и компетенције наставника, поднеће Комисији за акредитацију документацију за акредитацију следећих студијских програма:

А) Основне академске студије

Поље: Техничко- технолошке науке

Област: Рударско инжењерство (4 године 240 ЕСПБ бодова – 20 студената)

Металуршко инжењерство (4 године 240 ЕСПБ бодова – 8 студената)

Технолошко инжењерство (4 године 240 ЕСПБ бодова – 38 студената)

Инжењерски менаџмент (4 године 240 ЕСПБ бодова – 114 студената)

Основне академске студије на свим студијским програмима дефинисане су на четворогодишњем нивоу са укупно 240 ЕСПБ бодова. Основна сврха ових студијских програма је образовање инжењера у одговарајућим областима ради задовољења друштвених потреба у овим кадровима, а пре свега у источној Србији где је овај Факултет лоциран. Сви студијски програми дефинисани су јединственом структуром курикулума која се састоји од обавезних и изборних предмета (изборност је већа од 20%), практичне наставе и израде завршног рада. Предмети су распоређени кроз групе: академско-општеобразовних, теоријско-методолошке, научне и стручно апликативне у односима које дефинише Стандард 5 за акредитацију I и II нивоа студија. Сви предмети су дефинисани преко исхода учења, имају јасно дефинисане циљеве, методе наставе и начин испитивања при чему се у предиспитним обавезама остварује 30 до 60 бодова, а остатак до 100 бодова на самом испиту. Квалитет наставника може се сагледати у књизи наставника која се налази на сајту Факултета. С обзиром да су наставници бирани по строгим критеријумима Универзитета у Београду, њихов квалитет не може бити доведен у питање за сва три нивоа студија.

В) Студијски програми дипломских академских студија – мастер

На овом нивоу студија пријављени су следећи студијски програми:

Поље : Техничко-технолошких наука

Област: Рударско инжењерство (1 година – 60 ЕСПБ бодова 16 студената)

Металуршко инжењерство (1 година – 60 ЕСП бодова 6 студената)

Технолошко инжењерство (1 година – 60 ЕСПБ бодова – 8 студената)

Инжењерски менаџмент (1 година – 60 ЕСП бодова – 26 студената)

Дипломске академске студије – мастер су једногодишње са 60 ЕСПБ бодова на којима дипломирани инжењери стичу компетенције за бављење сложенијим пословима у односу на инжењере са основних студија и да се истовремено припреме за наставак школовања на докторским студијама. Структура курикулума је тако направљена да на неким студијским програмима постоје изборни модули, тако да је у свим случајевима тражена изборност задовољена. Предвиђена је стручна пракса и дипломски – мастер рад. Настава поред предавања се одвија кроз вежбе СИР и ДОН што омогућује студентима креативан приступ студирању и

изграђивање препознатљивих компетенција после дипломирања и несметани наставак студирања на докторским студијама. Сви предмети су јасно дефинисани преко исхода учења и имају дефинисане циљеве, методе наставе и начине испитивања. Дипломирани инжењери са ових студијских програма задовољавају друштвене потребе за кадровима из области техничко-технолошких струка са посебним освртом на источну Србије где је Факултет лоциран. Захтеви у погледу потребних кадрова и простора за извођење наставе у потпуности су испињени.

С) Студијски програми докторских академских студија

На овом нивоу студија пријављени су следећи студијски програми:

Поље : Техничко.- технолошке науке

Област: Металуршко инжењерство (3 године – 180 ЕСПБ бодова 5 студената)

Технолошко инжењерство (3 године – 180 ЕСПБ бодова 8 студената)

Инжењерски менаџмент (3 године – 180 ЕСПБ бодова 10 студената)

Докторске академске студије су трогодишње са 180 ЕСПБ бодова на којима су ангажовани наставници који имају најмање један објављени рад на SCI листи, а као потенцијални ментори су наставници са више од 3 рада на SCI листи. Изборност од 50% је испуњена, а настава се састоји из часова предавања који чине најмање 25% укупног броја часова наставе. Поред часова наставе присутни су часови СИР-а где се студенти припремају за израду докторске дисертације. Студент не може бранити докторску дисертацију док не објави најмање један рад у часопису на SCI листи. Сви предмети су јасно дефинисани са исходима учења, дефинисаним циљевима, начином извођења наставе и провере знања. Сви елементи из курикулума су усклађени са захтевима Стандарда за акредитацију, а компетентност наставника такође је на завидном нивоу.

Факултет два пута годишње врши студентско вредновање педагошког рада наставника и једном годишње оцену квалитета дипломираних студената од стране послодаваца што на најбољи начин даје могућност Факултету да прати квалитет студијског програма и врши одређена побољшања.

Факултет на сајту чини јавно доступним књигу предмета и књигу наставника где се студентима даје информација о свим елементима везаним за реализацију наставе из сваког предмета појединачно и студијског програма у целини.

Број студената одговара кадровсаком потенцијалу (просечна оптерећеност наставника је мања од 6 часова активне наставе недељно, а просечна оптерећеност сарадника мања од 8 часова активне наставе недељно). Расположиви простор од 6146 м² на 845 студената у потпуности задовољава захтев стандарда од најмање 4 м² бруто простора по студенту.

ЗАКЉУЧАК:

S	Сви студијски програми на свим нивоима усаглашени са бројчаним и суштинским критеријумима дефинисаним Стандардима за акредитацију.
W	Активности у највећој мери усмерене на испуњавање формалних критеријума за акредитацију
O	Континуирано преиспитивање и стално унапређивање свих студијских програма
T	Недовољна заинтересованост наставника за проучавање захтева Стандарда и недостатак мотивације за стално унапређивање квалитета студијских програма

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА:

Актуелни процес акредитације студијских програма и самог Факултета укључује већи број наставника који на прави начин тек сада сагледавају суштину изградње квалитета курикулума и студијског програма у целини.

Неопходно је после завршетка процеса акредитације континуирано наставити активности на Факултету кроз акциони план остварења Стратегије обезбеђења квалитета на даљем усавршавању квалитета овако дефинисаних студијских програма користећи искуства најбоље праксе из образовних простора ЕУ и САД-а.

Елементи анализе			Вредност
Циљеви студијских програма	S	На свим студијским програмима циљеви јасно дефинисани	+++
	W	Реализација дефинисаних циљева	++
	O	Могућности унапређења праксе током реализације	+
	T	Инертност наставника после акредитације	++
Структура студијских програма	S	Јасно дефинисана у складу са стандардима	+++
	W	Неадекватна реализација наставног програма	++

	O	Усаглашавање са другима током реализације	+
	T	Неспремност наставника на промене	++
Садржај студијских програма	S	Јасно дефинисана у књизи предмета	++
	W	Недовољна повезаност садржаја појединих предмета у курикулуму	+++
	O	Могућност унапређења кроз периодично преиспитивање	+
	T	Недостатак посвећености наставника за унапређење садржаја предмета	+++
Усаглашеност ЕСПБ бодова	S	Дефинисани за сваки предмет	++
	W	Суштински није повезана са стварним радом кога студент треба да уложи	+
	O	Код евалуације наставе могу се извршити корекције	++
	T	Недостатак утицаја резултата на дефинисање обима ангажовања	+
Поступци праћења квалитета студијског програма	S	Студентскио вредновање	+++
	W	Недовољна заинтересованост и наставника и студената	++
	O	Анализа резултата и предузимање мера на НН већу	+
	T	Отпор наставника контроли њиховог рада	++
Континуирано осавремењавање Студијских	S	У периоду 2007 – 2008. програми ажурирани и унапређени	+++
	W	Недовољна кооперација између	+

програма		Студијских програма	
	О	Недовољан број студената на појединим Студијским програмима	++
	Т	Непоштовање нормативних аката	+

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

И ПРЕПОРУКЕ: *Стандард испуњен у целини*

Студијски програми на свим нивоима садрже све елементе који су прописани Законом о високом образовању и Стандардима за акредитацију које је прописао Национални савет за високо образовање. Препоручује се континуирано праћење реализације предложених студијских програма у свим њиховим аспектима да би се уочили евентуални пропусти и извршила побољшања користећи најбољу праксу из образовног простора ЕУ и САД-а.

Прилози:

1. Правилник о студијском вредновању квалитета педагошког рада наставника
2. Правилник о вредновању квалитета дипломираних студената
3. Публикација установе
4. Електронски образац укупне оптерећености у Установи

3.5. Стандард 5. Квалитет наставног процеса

СТАЊЕ:

Квалитет наставног процеса огледа се кроз квалитетну процедуру избора наставника према релативно високим критеријумима Универзитета у Београду. Квалитет наставника проверава се на неколико нивоа (катедре, Изборно веће, Веће научне области Универзитета, а за редовне професоре и Сенат Универзитета). Поред несумњивих стручних знања у поступку провере кроз унапред дефинисане критеријуме за избор, врши се и провера професионалних вештина и односа према студентима у наставном процесу. Оцена вредновања педагошког рада наставника од стране студената је један од кључних елемената код избора и напредовања наставника. Вредновање педагошког рада наставника од стране студената врши се два пута годишње. Добијене оцене разматра Наставно-научно веће и предлаже корективне мере за побољшање.

Распоред часова предавања се истиче на огласним таблама Факултета и сајту Факултета најмање месец дана пре почетка наставе, као и распоред полагања испита у појединим испитним роковима.

У реализацији наставе кроз курикулум сваког предмета, где год је то могуће, остварује се интерактивна настава у којој студенти практично показују примену научених вештина у решавању проблема из праксе. Овакав начин рада подстиче студенте на креативно размишљање што представља својеврстан тренинг за практичне браинсторминге у својој професионалној каријери.

Кроз књигу прердмета која је јавно публикована на сајту Факултета за све студијске програме, студенти се упознају са циљевима предмета, садржином предмета (могу на транспарентан начин да прате планирану реализацију наставе на сваком предмету), планом и распоредом извођења наставе, начином оцењивања и литературом коју ће користити током реализације насзтаве на сваком предмету.

Кроз књигу наставника која је такође јавно доступна на сајту Факултета, студенти могу да се упознају са кратким ЦВ-ом наставника и његовим компетенцијама.

У оквиру Катедри прати се реализација наставе на сваком предмету на свим студијским програмима и у слушају неких потешкоћа благовремено се предузимају корективне мере.

Континуираним вредновањем педагошког рада наставника од стране студената, вредновањем квалитета уџбеника и квалитета дипломираних студената прати се квалитет реализације наставе на сваком предмету. На основу добијених резултата доносе се на Наставно-научном вежу одговарајући закључци и предузимају корективне мере за континуирано побољшање наставног процеса.

ЗАКЉУЧАК:

S	Нормативно дефинисана провера квалитета наставног процеса (процедуре избора наставика, критеријуми, самоевалуације, истицање SCI листе...)
W	Неспремност дела наставника да прихвати нова правила понашања у наставном процесу и нове критеријуме за вредновање научног рада као основе за избор и напредовање.
O	Дефинисање процедура кроз акциони план имплементације Стратегије обезбеђивања квалитета за континуиране контроле реализације наставног процеса.
T	Недовољна спремност одређених наставника на промене кроз промену сопственог односа према раду и унапређење својих резултата.

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА:

Кроз имплементацију усвојених докумената у области Стратегије обезбеђења квалитета развијати културу квалитета у којој квалитет наставног процеса као предуслов за квалитет излазног узања дипломираних студената треба да буде главна преокупација свих запослених на факултету, свих студената а највише Декана факултета са његовим сарадницима.

Развој свих елемената квалитета, кроз дефинисање процедура којима ће се омогућити континуирана провера и унапређење квалитета у наставном процесу, потребно је развијати партнерски однос са студентима пре свега у реализацији наставног процеса и евалуацији његовог квалитета уз успостављање повратне спреге континуираних унапређења квалитета наставног процеса.

Елементи анализе			Вредност
Професионалност наставника и сарадника	S	Кроз механизме реизборности доказује се професионалност	+++
	W	Недовољно дефинисани критеријуми у области професионалности	++
	O	Инсистирање на поштовање дефинисаних критеријума	+++
	T	Неспремност појединих наставника да прихвате реалност новог времена	+
Усаглашеност плана наставе	S	Истицање најмање месец дана пре почетка наставе у складу са календаром наставе	+++
	W	Проблеми са почетком наставе у зимском семестру на вишим годинама студија	+++
	O	Модулирана и блок настава	+
	T	Увођење нових испитних рокова	++
Интерактивност наставе	S	Кроз курикулуме предмета дефинисана поглавља case study	+
	W	Недовољна мотивисаност	++

		студената	
	O	Освајање дела бодова пре испита	+++
	T	Неспремност наставника да промене своје навике у методу реализације наставе	+++
Доступност информација	S	Распоред благовремено објављен на сајту и огласној табли факултета	+++
	W	Измене у распореду током реализације од стране наставника	+
	O	Редовно ажурирање промена	+
	T	Неблаговремено информисање студената о насталим променама	++
Систематско праћење квалитета наставе	S	Студентске авалуације и анализа успеха	+++
	W	Недостатак повратне спреге евалуација- унапређење квалитета наставе	++
	O	Јавно објављивање резултата вредновања и начина реализације наставе на појединим предметима	+++
	T	Недовољна заинтересованост студената да јавно говоре о квалитету наставе	+++

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

И ПРЕПОРУКЕ: *Стандард испуњен у целини*

Нормативно су дефинисани сви елементи за проверу и унапређење квалитета наставног процеса који се већ имплементирају на свим студијским програмима основних академских студија и то: оцена педагошког рада наставника од стране студената, оцена квалитета научно-истраживачког рада и оцена квалитета дипломираних студената од стране послодаваца.

У наредном периоду потребно је наставити са наведеним оцењивањима које треба проширити на више нивое студија: дипломске академске студије и докторске академске студије као и вредновање квалитета уџбеничке литературе.

Прилози:

1. Правилник о студентском вредновању квалитета педагошког рада наставника
2. Правилник о вредновању квалитета дипломираних студената
3. Правилник о вредновању квалитета НИР-а
4. Правилник о вредновању квалитета уџбеничке литературе.

3.6. Стандард 6. Квалитет научно-истраживачког и стручног рада

СТАЊЕ:

На Техничком факултету у Бору од његовог оснивања (1961.године) до данас посебна пажња се посвећује научно-истраживачком раду, сарадњи са привредом (имплементација и трансфер знања), а посебно међународној сарадњи и реализацији заједничких истраживачких подухвата, чији се резултати публикују као заједнички научни радови у водећим међународним часописима, где је остварен завидан ниво цитата. Схватање да су резултати научно-истраживачког рада остварени на највишем светском нивоу основа савременог универзитетског образовања представљају једну од главних поставки у начину размишљања и деловања на Факултету.

Резултати остварени у научним истраживањима допринели су да се Факултет акредитује као научна установа у областима његовог деловања:

- Рударство,
- Металургија,
- Технологија,
- Инжењерски менаџмент.

Факултет, негујући овакав приступ, остварује основне циљеве дефинисане у Стратегији обезбеђења квалитета, а остварена сазнања у истраживачком раду уграђује у наставни процес на свим нивоима студија. Факултет је усвојио петогодишњи програм научно-истраживачког рада и петогодишњи програм развоја научног подмладка.

Факултет једном годишње врши оцену квалитета остварених резултата у научно-истраживачком раду и дефинише предлоге за његово побољшање. Највећи број наставника и сарадника је укључено у пројекте које финансира Министарство за науку и технологију и то у категоријама: основних истраживања, технолошког развоја и иновационих пројеката. Такође, наставници Факултета укључени су у

реализацију неколико међународних пројеката, што се види из листе пројеката који се реализују на Факултету.

Број публикованих чланака у часописима са SCI листе стално расте, као и број остварених цитата што на најбољи начин потврђује квалитет остварених резултата Научно-истраживачког рада (види прилог: Резултати вредновања научно-истраживачког рада у 2007.години).

Факултет публикује уџбенике у складу са својим могућностима, а издаје и следеће научне часописе:

1. Journal of Mining and Metallurgy, Section A Mining, Категоризација M53
2. Journal of Mining and Metallurgy, Section B Metallurgy, Категоризација M51
Предлог ресорног одбора Министарства науке – M 23
3. Serbian Journal of Management, Категоризација M 53 (нов часопис излази трећа година)
4. Минералне и рециклажне технологије (нов часопис прва година излажења).

Организација научних скупова:

1. October Mining and Metallurgy Conference – Интернационална конференција
2. Еколошка истина – национални научни скуп са међународним учешћем
3. Мајска конференција о стратегијском менаџменту – национални научни скуп са међународним учешћем
4. Минералне и рециклажне технологије- национални научни скуп са међународним учешћем.

ЗАКЉУЧАК:

S	Факултет акредитован као научна установа код Министарства науке за сва подручја његовог деловања
W	Недовољно остварени резултати на подручју научних истраживања у области рударства публиковани на SCI нивоу
O	Критеријуми за напредовање наставника могу подстицати квалитетније резултате у научним истраживањима на SCI нивоу публикавања
T	Недовољна мотивисаност нарочито редовних професора за развој истраживања и публикавање резултата на SCI нивоу

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА:

Боља синхронизација научних истражовања на Факултету између различитих области истраживања и вредновање резултата научно-истраживачког рада на нивоу публикација у часописима са SCI листе.

Посебно истицање остварених цитата као највишег постигнућа у научном истраживању као покретачке снаге за свеобухватно побољшање квалитета резултата научних истраживања на Факултету.

Елементи анализе			Вредност
Јединство научног и образовног рада	S	Резултати НИР-а имају доминантан утицај на напредовање наставника	+++
	W	Неки наставници не прихватају вредновање резултата на SCI листи	++
	O	Усаглашавање савременост курикулума кроз периодичне провере	+
	T	Незаинтересованост наставника да интегришу ове две категорије	+++
Перманентност научног истраживања и мађународне сарадње	S	Део Факултета учествује на већину конкурса код нас и у свету	
	W	Део наставника не може да оствари међународну сарадњу	+
	O	Остварени резултати мотивишу друге да покушају међународну сарадњу	++
	T	Слаба координација активности и инертност Продекана за НИР и међународну сарадњу	+
Праћење оцена квалитета НИР-а и наставника	S	Једном годишње врши се оцена квалитета НИР-а, као и кроз изборе наставника	+++
	W	Отпори дела наставника јавним оценама и	+

		квалификацијама	
	O	Инсистирање на минималним критеријумима код избора наставника	++
	T	Незаинтересованост наставника оцим у акутним ситуацијама	++
Усаглашеност са стратешким опредељењима, установе, Земље и окружења	S	Садржаји стратешких пројеката усаглашени са стратешким опредељењем земље и окружења	+++
	W	Недостају усаглашавања са стратешким опредељењима Факултета која нису јасно дефинисана	++
	O	Имплементација система квалитета и примена процедура на Факултету	+
	T	Недостатак стварања порфолиа пројеката на Факултету	++
Укључивање резултата истраживања у наставни процес	S	Неки резултати се укључују нарочито на II и III нивоу наставе	++
	W	неспремност наставника да континуирано усавршавају садржај наставног предмета	++
	O	Континуирано вредновање квалитета наставног процеса од стране студената	+
	T	Неспремност наставника за сарадњу са колегама са других катедри – свако жели да буде главни	+++
Подстицање научних активности	S	сигурно напредовање у виша звања	+++

	W	опадање квалитета наставе	++
	O	Примена нових критеријума за избор	+
	T	Неспремност одређеног броја наставника на промене	+++
Издавачка делатност	S	континуирано издавање часописа међународног крактера	+++
	W	Недостатак критеријума квалитета за реализацију публикација	++
	O	Све јаснији ставови Министарства науке за финансијску подршку квалитетних публикација	++
	T	Наметање публикација по департаманизацији, а не по квалитету мереном међународним аршинима	+++

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ И ПРЕПОРУКЕ: *Стандард на нивоу Факултета испуњен у потпуности, а у појединим његовим деловима делимично испуњен*

Према броју публикација, обиму међународне сарадње, броју пројеката који се финансирају из европских фондова, броју публикација на SCI листи, броју цитата у часописима са SCI листе, квалитетом и савременошћу опреме – услови за научно-истраживачки рад на Факултету нису задовољавајући.

Потребно је да се на Рударском одсеку учине напори и стекну компетентности за покретање докторских академских студија из рударског инжењерства.

Потребно је да се на Факултету сачини програм праћења резултата научно-истраживачког рада наставника и сарадника да би се избегле велике диспропорције у садржају појединих реферата за избор и унапређење наставника.

Прилози:

1. Правилник о научно-истраживачком раду
2. Правилник о вредновању резултата научно-истраживачког рада

3. Извештај о вредновању резултата научно-истражовачког рада 2007. године
4. Литга пројеката који се тренутно реализују на Факулту
5. Програм научно-истраживачког рада на Факултету
6. Програм развоја научног подмладка

3.7. Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника

СТАЊЕ:

Технички факултет у Бору има укупно 46 наставника у сталном радном односу од тога: 17 редовних професора, 7 ванредних професора, 18 доцента, 4 наставника страног језика и 41 сарадника у сталном радном односу, од тога 25 асистената, 13 сарадника у настави и 3 асистента приправника.

Факултет у допунском радном односу са других факултета ангажује 2 редовна професора, а за потребе докторских студија 5 истраживача са научним звањем из научних института.

Избор у звања врши се у складу са Правилником о избору у звања и заснивању радног односа и критеријума за избор у звања, при чему се сви избори верификују на одговарајућим стручним већима Универзитета у Београду. Сви избори врше се јавним конкурсом, а написани реферати се излажу јавности на сајту Факултета и Универзитета, тако да је поступак у потпуности транспарентан.

Приликом избора у звање, у складу са Правилником вреднују се резултати научне и педагошке компоненте кандидата, оцена студената као и његово ангажовање на развоју научног подмладка на Факултету (за виша звања).

За сада не постоји програм едукације наставника и усавршавања педагошких способности ни оцењивање њиховог квалитета као критеријума за избор. Низак материјали положај Универзитета у целини смањује могућности наставника за путовањима, студијским боравцима, набавком савремене опреме у циљу развоја и неговања дисциплине по највишим стандардима.

ЗАКЉУЧАК:

S	Утврђена процедура и минимални критеријуми за избор наставника као и вредновање резултата педагошког рада
W	Недовољно учешће студената у вредновању квалитета наставника и функционисања повратне спреге ради континуираног унапређења квалитета
O	Обезбеђење већег броја студената у анкетирању али и у дискусијама о квалитету појединих наставника без страха о могућим последицама

T	Недостатак механизма и процедура за спровођење корективних мера ради континуираног унапређења квалитета
----------	---

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА:

Неговати на Факултету усвојене критеријуме за избор у звање по појединим ужим научним областима уз тежњу да се прописани минимални критеријуми премашују како би Факултет на Универзитету био препознатљив по квалитету остварених резултата како се и сада чини у појединим областима. Треба на Факултету спречавати деловање уских интересних група за избор наставника и сарадника у звања без остварених резултата који су прописани нормативним актима Факултета. Избором наставника и сарадника са што већим оствареним резултатима увећава се рејтинг факултета и на тај начин остварује његова Мисија и Стратегија обезбеђења квалитета.

Потребно је трагати за финансијским средствима за побољшање услова за квалитетну реализацију научно-истраживачких пројеката и проширивати међународну сарадњу.

Елементи анализе			Вредност
Јавност поступка избора наставника и сарадника	S	Поступак је транспарентан а реферат се излаже јавности	+++
	W	Незаинтересованост за увид у референце наставика	++
	O	Дефинисање процедуре реализације конкурса и јединствених образаца	+
	T	Нетачно приказивање референци	++
Усаглашеност поступака избора са прописима	S	Процедура поступка је јасно дефинисана	+++
	W	Неспремност да се на неусаглашеност реагује, већ због незамерања покушава се да прође неусаглашен предлог	++
	O	Немогућност да неусаглашени предлози прођу на Универзитету полако отрежњавају део наставника који сматра да	+

		процедура не мора да се поштује	
	T	Неспремност Декана да примени своја овлашћења и спречи неусаглашеност	+++
Системско праћење и подстицање педагошких и научних активности	S	Реизборност омогућава праћење	+++
	W	Нема систематског праћења већ само у тренутку избора	++
	O	Стварањем веће материјалне базе ситуација се може поправити	+
	T	Неспремност многих наставника на промене	++
Дугорочна политика и селекција кадрова	S	Усвојен план развоја кадрова	+++
	W	Не посроји политика на нивоу државе	+
	O	Регрутовање кадрова са мастер и докторских студија	+++
	T	Незаинтересованост за рад на Факултету због ниских плата	++
Перманентна едукација и усавршавања	S	Само у појединим слућајевима	++
	W	Не постоје материјална средства	+
	O	Може се поправити ситуација увећањем Међународне сарадње	++
	T	Неадекватна заинтересованост младих кадрова	+++
Вредновање при избору, Правилнику о избору, Повезаности образовног процеса и радом на пројектима са привредом	S	Делимично дефинисано у критеријумима у Правилнику о Избору	++
	W	Недовољно вредновање ове компоненте	+
	O	Адекватније вредновање реализованих пројеката	+

	T	Опасност од поједностављивања ове компоненте код вредновања	++
Вредновање педагошких способности	S	Дефинисано правилником о вредновању педагошког рада од стране студената	+++
	W	Необјективност процене – страх студената од последица	++
	O	Обезбедити учешће студената у дискусијама о квалитету појединих предавања без последица	+
	T	Само формално прихватање резултата студентског вредновања	++

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРЕДА

И ПРЕПОРУКЕ : *Стандард испуњен у целини*

Процедуре за оцену квалитета наставника и сарадника као и њихово напредовање су дефинисане у складу са Законом и Стандардима које прописује Национални савет за високо образовање. Дефинисан је правилник и критеријуми за избор у поједина звања за различите уже научне области.

У наредном периоду треба на Студијском програму Рударско инжењерство учинити напоре за повећање квалитета научно-истраживачког рада и публиковање радова у часописима на SCI листи ради покретања докторских академских студија и увећања кадровске базе овог департмана Факултета.

Прилози:

1. Правилник о избору у звања и заснивање радног односа
2. Правилник о студентском вредновању педагошког рада наставника
3. Извештај о студентском вредновању педагошког рада наставника од стране студената

3.8. Стандард 8. Квалитет студената

СТАЊЕ:

Факултет има јасно дефинисану процедуру уписа студената на сва три нивоа академских студија и то: Правилником о упису студената на I и II нивоу студија и Правилник о упису на докторске студије. Поступак уписа је транспарентан, од објављивања конкурса, рангирања на основу предходног резултата и рангирања на

основу резултата оствареног на диференцијалном испиту. Целокупна процедура је у потпуности транспарентна, јер се резултати сваке фазе уписног процеса објављују на огласној табли Факултета и на сајту Факултета. Факултет је опредељен да спроводи једнакост и равноправност студената по основи расе и боје коже, пола, сексуалној оријентацији, националном и социјалном пореклу, језику, вероисповести, статусу стећеном рођењем и имовинском стању.

Сваки професор на првом часу упознаје студенте са обавезом присуствовања и праћења наставе, начину оцењивања студената и праћења његовог напредовања током реализације наставе.

Факултет омогућује студентима учествовање у процесу одлучивања на Факултету у складу са Законом о високом образовању. Студенти су организовани у оквиру Студентског парламента и имају студента продекана.

Информисаност студената по свим питањима која се односе на процес наставе и студентско организовање информише преко огласних табли на Факултету и сајту факултета.

ЗАКЉУЧАК:

S	Усвојени су сви нормативни акти везани за упис, оцењивање, информисаност, дисциплинску одговорност и реализацију наставе
W	Неадекватна примена донетих аката што је случај на читавом Универзитету одакле се рефлектују догађаји и на Факултет у Бору
O	Спремност Универзитета и Факултета да спроведе започету реформу и максимално укључи у свим сферама процеса реформе
T	Постојеће схватање аутономије наставника о његовој недодирљивости у реализацији образовног процеса

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА:

У наредном периоду треба кроз акциони план разрадити процедуре за реализацију свих сегмената наставног процеса у које треба инволвирати студенте са њиховим обавезама уз развијање партнерског односа у наставном процесу између наставника и студента.

Потребно је развити едукациони систем за развој свести код студената о њиховим обавезама у наставном процесу и развијања спознаје и увећања валиненције за већим излазним знањима ради успешније професионалне каријере по завршетку студија.

Пролазност на испитима је релативно ниска и мора се у наредном периоду анализирати и припремати читав низ мера за отклањање узрока таквој ситуацији.

Елементи анализе			Вредност
Доступност студената информацијама везаних студирање	S	Све потребне информације доступне у писаној форми и на сајту Факултета	+++
	W	Дешавају се промене које нису увек ажуриране	+
	O	Развој студентских сервиса на сајту Факултета и учешће студената у њиховом креирању	++
	T	Често недовољна заинтересованост студената осим у „ <i>ad hoc</i> “ ситуацијама	+
Процедура уписа и пријема студената	S	Потпуно дефинисана и уходана	+++
	W	Велика разлика у нивоу знања из различитих школа	+
	O	Анализа структуре оцена нових студената по школама одакле долазе	++
	T	Покушаји спољних утицаја на резултате пријема	+
Једнакост и равноправност студената	S	Сви студенти су равноправни	+++
	W	Студенти са посебним потребама имају проблема због недостака услова	+
	O	Стварање услова за студенте са посебним потребама	+
	T	Недостатак средстава за боље услове студирања	+
Обавеза студената за праћење наставе	S	Дефинисано кроз курикулум сваког наставног предмета	+++
	W	Студенти који раде не могу	++

		присуствовати настави	
	O	Организовати допунску наставу за студенте који пропусте наставу или вежбе	++
	T	Незаинтересованост студената за похађање наставе	+
Оцењивање студената, правила и процедуре	S	Дефинисано за сваки предмет посебно	+++
	W	Непоштовање правила од стране наставника	++
	O	Усклађивање са процедурама кроз студентско вредновање	+++
	T	Неспремност наставника на промену стила свог рада	+
Анализа метода оцењивања и критеријума оцењивања	S	У старту дефинисано предиспитним обавезама и структуром испита	++
	W	Откривање неусаглашености	+
	O	Учешће студената о оцени наставника кроз интервијуе и разговоре	+++
	T	Незаинтересованост студената услед непрепознавања интереса	++
Усклађеност метода оцењивања са циљевима програма	S	Омогућује се већа проходност	++
	W	Упрошћава се знање и снижава критеријум и излазно знање	+
	O	Стварање процедура обавезујућих за наставника	++
	T	Погрешно поимање права наставника и његове аутономије у оцењивању	+
Корективност	S	Омогућава правилну реализацију	+++

наставника и професионалност у оцењивању		наставног плана и програма	
	W	Погрешно поимање професионалности и коректности	+
	O	Стимулисање најбоље оцењених наставника у студентском вредновању	++
	T	Погрешно схватање аутономије наставника на предмету	+
Праћење и провера оцена по предметима	S	Обезбеђује се провера квалитета наставе и испитивања	++
	W	Недовољна заинтересованост за статистичку обраду и анализу резултата	+
	O	Јавно објављивање резултата за сваки предмет сваке године у континуитету	++
	T	Изостајање ефекта на процес оцењивања	+
Праћење пролазности студената	S	Одређивање степена задовољавајуће пролазности	++
	W	Опасност пада критеријума на неким предметима	+
	O	Упоредивање резултата са осталим Факултетима на Универзитету	+++
	T	Недостатак елемената за успостављање повратне спреге за побољшања	+
Студентско организовање	S	Статутом предвиђено у складу са Законом о Универзитету	+++
	W	Могућности за остваривање личних интереса	+
	O	Могућности употребе студената	++

		за побољшање квалитета наставног процеса	
	T	Недовољна заинтересованост нарочито добрих студената	++

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

И ПРЕПОРУКЕ: *Стандард испуњен у целини*

Факултет је опредељен за стално унапређивање квалитета својих студената, од тренутка уписа па све до дипломирања кроз јасно дефинисане правилнике о начину студирања, вредновању рада студената и студентског организовања.

Препоруке за побољшања могу се односити за откривање узрока ниске пролазности на неким предметима или високе пролазности на другим предметима што студијске програме чини некоегзистентним у погледу савлађивања градива и оцењивања.

На Факултету нема уређених прилаза за студенте са посебним потребама, што треба у наредном периоду отклонити и учинити и ову категорију студената равноправном са осталим категоријама за шта се Факултет јасно залаже у својим опредељењима по питањима равноправности студената.

Прилози:

1. Кокурс за упис на основне академске студије
2. Конкурс за упис на дипломске академске студије
3. Конкурс за упис на докторске студије
4. Правилник о упису на I и II степен студија
5. Правилник о упису на докторске студије
6. Правилник о оцењивању

3.9. Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотекарских и информатичких ресурса

СТАЊЕ:

Технички факултет у Бору својим студентима преко скриптарнице Факултета обезбеђује потребну литературу коју сам издаје или обезбеђује од других издавача у комисионој продаји. Такође у оквиру библиотеке Факултета која се налази у згради Факултета у којој има око 20.000 наслова обезбеђује се потребна литература која је прописана у оквиру сваког предмета као обавезна, а у највећем броју и

допунска литература, која се препоручује студентима за савлађивање наставног градива у оквиру појединих предмета.

Правилником о раду библиотеке прописана је процедура коришћења библиотекарског фонда од стране студената као и коришћење читаонице у оквиру библиотеке. У читаоници библиотеке на располагању је неколико интернет прикључака тако да студенти могу да користе у оквиру академске мреже бројне базе података и литературу из тих база. Поред ових интернет прикључака, студентима је на располагању још преко 300 интернет прикључака у слушаоницама, у четири рачунарска кабинета и кабинетима наставника и сарадника.

У циљу обезбеђења квалитета уџбеника, Факултет је донео Правилник о наставној литератури којим се прописује минимум стандарда квалитета предметног уџбеника и проверу квалитета у одређеним временским интервалима не дужим од три године.

Информатички ресурси су импозантни, а преко ИТ инфраструктуре и академске мреже доступност великог броја информација студентима и наставницима за савладавање предметног градива и научног истраживања је велика. Доступност информатичких и библиотечких ресурса студентима је од 7h ујутру до 21h увече укључујући и рад суботом.

Сви предмети су покривени уџбеницима а код предмета на завршним годинама студија где материја брзо застарева обавеза наставника је да припрема ЦД издања уџбеника које се континуирано унапређује и допуњује.

ЗАКЉУЧАК:

S	Богат библиотекарски фонд и одговарајућа ИТ опремљеност
W	Недостатак синхронизованости са библиотекама Института рударства и металургије у Бору и градске библиотеке
O	Заједнички информациони систем удружења библиотека Србије
T	Ограничен простор за перспективно ширење библиотеке

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА:

Континуирана набавка репрезентативних издања књига и референтних уџбеника за све студијске програме који се реализују на Факултету. Даљи развој ИТ опреме и развој међубiblioteкарске сарадње, пре свега у оквиру Универзитета у Београду и сарадње са библиотекама у граду: Градска библиотека и библиотека Института за рударство и металургију.

Елементи анализе			Вредност
Обезбеђивање уџбеничке литературе	S	Створен је предуслов за реализацију Студијских програма	+++
	W	Недовољна савременост наслова у свим областима	+
	O	Повећање активности у сопственој издавачкој делатности и размени са другим издавачима	++
	T	Фотокопије и нарезивање ЦД-ова уместо куповине књига	++
Покривеност наставе уџбеницима и училима	S	Студијски програми добро покривени уџбеницима и училима	+++
	W	Издања на светским језицима	+
	O	Међубиблиотечка размена	+++
	T	Инертност наставника у писању уџбеника	++
Општи акт о уџбеницима	S	Правилник о наставној литератури	+++
	W	Одбојност неких наставника	+
	O	Кроз примену Правилника континуирана побољшања уџбеника	++
	T		0
Библиотека, опрема зарад	S	Богат библиотечки фонд	+++
	W	Успорена обнова библиотечког фонда	++
	O	Захтеви акредитације и контроле квалитета доводе до увећање библиотечког фонда	++

		T	Недостатак средстава за пријем стручних кадрова за рад у библиотеци	+++
Оцењивање и унапређење		S	Одбор за рад библиотеке брине се о Фонду	+
		W	Незаинтересованост чланова одбора за ангажовање око библиотеке	++
		O	Укључивање шефова катедре	+++
		T	Недостатак средстава за увећање фонда	+
Информатички ресурси		S	Задовољавајућа опремљеност библиотеке хардвером	++
		W	Недовољна обученост студената за коришћење	+++
		O	Увођење нове опреме и увећање стручности кроз обуку за коришћење	+++
		T	Недовољна заинтересованост студената за коришћење	+
Број и стручна спрема запослених		S	Бројчано број запослених одговара Стандардима	+++
		W	Стручна спрема запослених неодговарајућа	+
		O	Стручно оспособљавање запослених	++
		T	Незаинтересованост за усавршавање	+
Информације о коришћења библиотеке		S	Студентима доступне информације на лицу места	+++
		W	Недовољна средства за стварање бољих услова за рад	++

	O	Дефинисање процедура за коришћење библиотечких ресурса	++
	T	Стручна оспособљеност запошљених у библиотеци	+
Услови за рад, простор, радно време	S	Простор у библиотеци конфоран	+++
	W	Ограничен простор за будући развој	+
	O	Изналажење новог преостора	+
	T	Недостатак средстава	++

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

И ПРЕПОРУКЕ: *Стандард испуњен у целини*

Факултет има све елементе обезбеђења квалитета уџбеничке литературе и библиотеку организовану на начин прилагођен потребама Факултета.

У наредном периоду треба запослене у библиотеци слати на обуке из области библиотечарства, покренути акцију кооперације са градском библиотеком и библиотеком Института за рударство и металургију као и међубиблиотечарску сарадњу у оквиру Конзорцијума библиотека Србије.

Прилози:

1. Правилник о раду библиотеке
2. Правилник о уџеничкој литератури

3.10. Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

СТАЊЕ:

Статутом и општим актима Факултета дефинисане су основне надлежности органа управљања, органа пословођења, стручних органа, Студентског парламента и стручних служби Факултета као ненаставне подршке реализацији наставног процеса. Правилником о систематизацији послова утврђена је унутрашња организациона структура служби које обављају административно-техничке послове за потребе Факултета.

У оквиру стручних органа и органа управљања формиране су одговарајуће Комисије чији је делокруг рада дефинисан Статутом факултета.

У оквиру наставног дела Факултета постоје четири организационе јединице везане за студијске програме и то:

1. Рударски одсек
2. Металуршки одсек
3. Технолошки одсек
4. Одсек за инжењерски менаџмент

Орган управљања на Факултету је Савет факултета, а орган пословођења Декан Факултета. Факултет има три продекана из реда наставника са пуним радним временом на факултету и то: Прodeкан за наставу, Прodeкан за научно-истраживачки рад и међународну сарадњу и продекан за финансије. Факултет има и студента продекана кога бира Студентски парламент. Декан је самосталан у обављању свог посла, а за свој рад одговасра Савету факултета. Савет Факултета броји 23 члана од чега 15 чланова су представници Факултета, 4 члана именује оснивач и 4 члана одређује Студентски парламент.

Ненаставно особље Факултета својим стручним и професионалним радом даје подршку за успешну реализацију студијских програма, и других задатака и циљева Факултета. Стручне, административне, техничке и помоћне послове, укључујући и реализацију лабораторијских вежби са студентима, на Факултету обављају лица која испуњавају услове актом о систематизацији послова. Радом ненаставне јединице или секретаријата Факултета руководи секретар Факултета, који за свој рад одговара Декану факултета. Стално запослени на Факултету имају своје радне књижице, а за наставнике ангажоване са других високошколских установа постоје уредно попуњени Уговори и сагласности њихових институција.

ЗАКЉУЧАК:

S	Јасне ингеренције органа дефинисане нормативним актима
W	Недостатак интегративних активности између одсека
O	Боља синхронизација активностима органа пословођења
T	Недовољна материјална средства за квалитетно функционисање и остваривање раста и развоја

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА:

Декан Факултета у оквиру својих надлежности дефинисаних Статутом Факултета енергичније треба да остварује интегративну улогу у остваривању Стратегије обезбеђења квалитета између осталог и у функционисању стручних органа и њихових Комисија.

Орган управљања има пасивну улогу и следи активности Декана, а председник Савета своју улогу види само у председавању седницама Савета, чији дневни ред саставља Декан. Ова неприхватљива улога председника Савета у процесу управљања Факултетом мора бити промењена.

Елементи анализе			Вредност
Дефинисаност ингеренција Органа Факултету	S	Ингеренције органа јасно дефинисане статутром и посовницима о раду	+++
	W	Недовољна ангажовања продекана, секретара и шефова служби	+++
	O	Дефинисање процедура акционим планом	++
	T	Незамерање Декана продеканима, секретаром и шефовима служби	+++
Дефинисаност организационе структуре	S	Организациона структура јасно дефинисана Статутом факултета	+++
	W	Недовољна усклађеност рада органа пословођења и органа управљања	++
	O	Стрикна примена усвојених нормативних аката треба да побољша функционисање органа управљања и пословођења	+
	T	Неспремност Декана да благовремено доноси одлуке из своје надлежности	+++
Праћење и оцењивање квалитет управљања Институцијом и мере за унапређење	S	Велика шанса кроз процес самовредновања	++
	W	Танспарентност у управљању недовољна и страх од замерања код Декана	+++
	O	Отварање дискусије о спровођењу	+

		усвојених докумената	
	T	Незаинтересованост већине људи за збивања на Факултету	++
Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља	S	Прати се рад и повремено награђују поједини радници а поједини кажњавају	+
	W	Органичене плате и низак стандард ове категорије запослених	++
	O	Повећање стручности запослених у службама	+
	T	Међуљудски односи	++
Дефинисаност и доступност услова напредовања ненаставног особља	S	Захтеви за потребним квалификацијама дефинисани нормативним актима	+++
	W	Недовољна координација са органом пословођења	+
	O	Неопходност стручног усавршавања особља	++
	T	Недовољна мотивација за усавршавањем и напредовањем	++
Доступност информацијама деловању стручних служби и органа управљања	S	Статутом дефинисана транспарентност у раду	+++
	W	Недовољна транспарентност у раду финансијске функције	+++
	O	Увођење електронске кореспонденције убрзава рад	+
	T	Отпор људи из финансијске функције	+++
Усклађеност броја ненаставних радника са	S	Бројчаност и квалификациона структура усклађена са стандардима	+++

стандардима	W	Оспособљеност одређеног броја радника недовољна	++
	O	Промена односа органа пословођења	+
	T	Незаинтересованост секретара за функционисање служби	+++
Перманентно усавршавање ненаставних радника	S	Није предвиђено у годишњим плановима рада	++
	W	Не постоји таква пракса	+++
	O	Покретање иницијативе било би корисно	+
	T	Незаинтересованост радника	++

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

И ПРЕПОРУКЕ: *Стандард испуњен у целини*

Број и квалификациона структура ненаставних радника у највећој мери у складу са захтевима стандарда, с тим што квалификациона структура може бити побољшана.

Факултет би морао да отпочне са континуираним и систематским праћењем и оцењивањем рада органа управљања, да предлаже и спроводи мере за његово унапређење и то пре свега у функционисању Савета Факултета у складу са Статутом по питању садржаја рада и ефикасности рада, односно благовременом одлучивању нарочито у области финансија.

У наредном периоду Факултет би требало да створи могућност стручног усавршавања за ненаставне раднике.

Прилози:

1. Правилник о систематизацији
2. Статут Факултета
3. Статутарна одлука
4. Пословник о раду Савета факултета
5. Пословник о раду Наставно-научног већа

3.11. Стандард 11. Квалитет простора и опреме

СТАЊЕ:

Технички факултет у Бору је смештен у 8 зграда у ул. Иве Лоле Рибара 11 и 13 и ул Војске Југославије бр. 10; 12; 14; 15; 17 и бб са укупном површином бруто простора од 6.146 м². Овој простор омогућује несметано извођење наставе на студијским програмима који се реализују на Факултету.

Факултет поседује неопходну опрему за реализацију научно-истраживачког рада и извођене наставе на свим нивоима студија у области рударства, металургије, технологије и инжењерског менаџмента, о чему сведочи и извршена акредитација установе код Министарства науке као научно-истраживачке организације. Такође, уговором са Институтом за рударство и металургију проширене су могућности коришћења опреме за потребе научних истраживања као и реализације истраживачких радова на докторским студијама.

Опрема за експериментална истраживања споро се обнавља, што у неким случајевима представља лимитирајући фактор за сложеније истраживачке подухвате.

Информатичка инфраструктура са приступом академској мрежи омогућује несметано приступање бројним базама у свету, што у многоне доприноси остваривању завидних резултата у научно-истраживачком раду у последњих неколико година.

Укупна бруто површина од 6.146 м² је сасвим довољна за испуњавање захтева стандарда за неопходних 4 м² по студенту који је прописан од стране Националног савета за високо образовање.

ЗАКЉУЧАК:

S	Одговарајући просторни услови и релативно добра опремљеност
W	Немогућност набавке капиталне опреме
O	Учешће у међународним пројектима обезбеђује капиталну опрему
T	Недовољна активност руководства факултета

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА:

Повећање активности руководства Факултета за обезбеђење средстава од оснивача за амортизацију, реконструкцију и инвестиције у уређење постојећег простора. Посебна пажња треба да се посвети уређењу простора за извођење наставе, реконструкцији зграде минералашке збирке и крова металуршке зграде.

Набавка опреме мора бити у функцији реализације акредитованих студијских програма у циљу њиховог јачања и увећања квалитета.

Елементи анализе			Вредност
Просторни капацитети	S	Просторни капацитети примерени захтевима студијских програма	+++
	W	Унутрашња уређеност недовољна	++
	O	Спровођење финансијског плана	+
	T	Недовољна ангажованост Декана и његових сарадника	+++
Адекватност технике лабораторијске опреме и	S	Углавном адекватна за наставни процес	++
	W	Одржавање постојеће опреме и набавка нове	+++
	O	Изналажење нових извора за опремање	+++
	T	Инертност руководства факултета	+++
Приступ информацијама у електронском облику	S	Коришћењем интернета	+++
	W	Сајт факултета неажуран и неадекватан	+++
	O	Измена сајта и његово свакодневно ажурирање	++
	T	Недостатак жеље руководства Факултета да ове проблеме реши	+
Рачунарске учионице и услуге студентима	S	Факултет има адекватан простор и опрему	+++
	W	Недостатак лиценцираних софтвера	++

	О	Проширење броја интернет прикључака	+
	Т	Обезбеђење нове опреме	++

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

И ПРЕПОРУКЕ: *Стандард испуњен у целини*

Факултет има довољно простора за обављање своје делатности на студијским програмима чију акредитацију тражи, зато што прописани захтев од 4 м² премашује, а величина појединих просторија омогућује реализацију наставе по захтевима Стандарда који прописује Национални савет за високо образовање.

Већим ангажовањем Деканског колегијума треба обезбедити додатна средства за уређење постојећег простора и набавку савремене опреме.

3.12. Стандард 12. Финансирање

СТАЊЕ:

Технички факултет у Бору има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научно истраживачких пројеката и професионалних активности. Извори финансирања Техничког факултета су:

- Приходи од Министарства просвете
- Приходи од Министарства науке
- Школарине и накнаде од студената
- Пројекти и уговори у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга
- Накнаде за комерцијалне и друге услуге
- Донације и поклони
- И други извори, у складу са законом.

Структура прихода Техничког факултета према изворима финансирања у последње три године приказана је у следећој табели

Година	Структура прихода	Приход (дин.)	Учешће у укупном приходу (%)
2005	Укупно приходи	93,548,648.00	100.00
	Министарство просвете	58,773,986.00	62.83
	Министарство науке	4,792,186.00	5.12
	Школарина	17,393,353.00	18.59
	Приходи од продаја услуга	12,562,939.00	13.43
	Меморандске ставке	26,184.00	0.03
2006	Укупно приходи	126,730,471.00	100.00
	Министарство просвете	76,862,069.00	60.65
	Министарство науке	10,323,624.00	8.15
	Школарина	20,542,110.00	16.21
	Приходи од продаја услуга	18,770,648.00	14.81
	Меморандске ставке	194,300.00	0.15
	Мешовити и неодређени приходи	37,720.00	0.03
2007	Укупно приходи	164,650,275.00	100.00
	Министарство просвете	104,623,426.00	63.54
	Министарство науке	14,773,801.00	8.97
	Школарина	26,190,929.00	15.91
	Приходи од продаја услуга	19,043,670.00	11.57
	Меморандске ставке	13,911.00	0.01
	Мешовити и неодређени приходи	4,538.00	0.00

На основу података приказаних у предходној табели може се закључити да највеће учешће у укупним приходима Техничког факултета у Бору, обезбеђује оснивач, односно Министарство просвете. Њихово учешће у укупним приходима износи (60

- 63,5)%. Потребно је нагласити да су ова средства највећим делом намењена за зараде запослених, а да су средства за покривање материјалних трошкова недовољна и да се сваке године смањују. Дрastiчно смањење средстава за материјалне трошкове и текуће и инвестиционо одржавање има за последицу покривање ових трошкова из сопствених прихода, што умањује фондове факултета из којих се финансира набавка опреме, стручне и научне литературе, софтвера, средства за студијска и стручна путовања. Уколико се настави описани тренд све већег покривања материјалних трошкова из прихода који се остварује од продаје услуга ово може дестимулативно утицати на интензитет сарадње факултета са привредом што би проузроковало велике проблеме и у овако тешкој финансијској ситуацији.

Приходи од Министарства науке, учествују у границама од (5 – 9)% укупних прихода. Може се закључити да је учешће ових прихода мало, али и да се из године у годину значајно повећава.

Приходи од продаје услуга, обухватају пре свега израду пројеката и студија значајних за сарадњу са привредом. Они се крећу у границама од (11-15)%. Учешће ових прихода на основу финансијског извештаја за првих шест месеци 2008. године бележе значајан пораст.

Финансијским планом Технички факултет у Бору, самостално планира да распоред и намену финансијских средстава за сваку буџетску годину, тако што се труди да обезбеди финансијску стабилност и позитивно пословање (ликвидност) у планираном временском периоду.

Технички факултет у Бору обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз финансијске извештаје о пословању. Финансијски извештаји се раде за период од шест месеци а на крају се даје годишњи финансијски извештај. Наведене извештаје усваја Наставно-научно веће Техничког факултета и коначно усваја Савет Техничког факултета у Бору.

Усвајање финансијских извештаја на Ставету Факултета неоправдано касни, као и реализација плана јавних набавки. Ажурност Факултетских потраживања није добра. Не врши се финансијска ревизија од стране независног ревизора у складу са Законом и Статутом Факултета. Тршење средстава и реализација финансијског плана није у складу са усвојеним документима и није довољно транспарентна.

Комисија Света за финансије иако је форемирана пре две године још увек није активирана. Према томе, постоје бројни проблеми у функционисању Финансијске функције на Факултету.

ЗАКЉУЧАК:

S	Обезбеђено континуирано финансирање из буџета
W	Недостатак средстава за материјалне трошкове и унапређење рада као и неадекватно вођење функционисања финансијске функције на Факултету
O	Стимулација Факултета да увећа приходе али без смањења прихода из буџета
T	Недовољна активност руководства Факултета за увећање прихода и смањења трошкова

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА:

Захтевати од руководства Факултета да увећа своје активности у изналажењу средстава за инвестиције од оснивача, локалне заједнице, НИП-а и других потенцијалних извора.

Декан треба да усклади активности за наплату спорних потраживања које потражује Факултет да би се увећали приходи и обезбеди реализацију финансијског плана Факултета као и функционисања финансијске функције

у складу са Законом и Статутом Факултета.

Елементи анализе			Вредност
Дугорочно обезбеђење финансијских средстава	S	Редовни приходи из буџета	+++
	W	Неиспуњавање законских обавеза од стране оснивача	++
	O	Унапређења унутрашњом реорганизацијом финансијске функције	+++
	T	Неактивност Декана и његових сарадника у тражењу нових извора	+++
Извори финансирања	S	Стабилни извори финансирања	+++
	W	Недовољни извори финансирања	++
	O	Професионалније управљање	+++

		финансијама	
	T	Недовољна свест руководства факултета о могућностима увећања финансијских извора	++
Финансијско планирање и одлучивање у области Финансија	S	Обавезе дефинисане Статутом факултета	+++
	W	Планирање без обавезе за реализацију плана	++
	O	Професионализација управљања финансијском функцијом	+++
	T	Недовољна средства за остваривање финансијског плана	++
Јавност и транспарентност извора финансирања	S	Средства транспарентна а Финансијско пословање подложно контроли од стране Савета	+++
	W	Недовољна транспарентност трошења средстава	+++
	O	Побољшање функционисања финансијске функције	++
	T	Неспремност Декана да се суочи са стварим проблемима у области финансија	+

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

И ПРЕПОРУКЕ: *Стандард испуњен у целини*

Неопходно је уредити функционисање финансијске функције на Факултету и учинити транспарентним трошење средстава, односно реализацију финансијског плана. Периодичне обрачуне, завршни рачун и финансијски план, као и реализацију планова јавних набавки треба вршити благовремено.

Потребно је активирати рад Комисије за финансије, ангажовати независног ревизора за преглед финансијског стања на Факултету у складу са обавезама које произилазе из Закона и Статута Факултета.

Такође, руководство Факултета треба да учини напор да обезбеди додатне изворе финансирања.

Извор:

1. Завршни рачуни за 2005. 2206 и 2007. годину
2. Финансијски план за 2009.

3.12. Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета

СТАЊЕ:

У складу са Статутом Факултета представници студената су чланови Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета. Планом рада ове Комисије два пута годишње врши се анонимно оцењивање педагошког рада наставника од стране студената у коме видну улогу имају студенти. Резултате вредновања педагошког рада наставника разматра Наставно-научно веће и предлаже мере за побољшање квалитета рада. Добијени резултати се јавно објављују и користе се у рефератима код напредовања наставника.

Студенти су организовани у оквиру студентских организација, чији рад обједињује Студентски парламент, који делегира чланове у Наставно-научно веће, Савет Факултета, Комисију за квалитет и бира студента продекана.

Посебним правилником предвиђено је анонимно оцењивање квалитета уџбеника од стране студената, које ће бити реализовано до краја семестра шк.2008/2009. године.

ЗАКЉУЧАК:

S	Постоји правни оквир за укључивање студената у оцењивању и унапређењу квалитета укупног рада на Факултету
W	Недовољно схватање студената потребе и значаја самовредновања
O	Спремност студентских представника да се активно укључе у процес самовредновања
T	Инертност професора и већег дела студентске популације да прихвате промене које намеће Болоњски процес

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА:

Управа Факултета са студентским представницима треба да континуираним активностима развија културу квалитета кроз масовније учешће студената у систему унапређења квалитета и процесу самовредновања.

Студентском вредновању педагошког рада наставника мора се приступити са много више озбиљности уз дефинисање јасних критеријума у којој мери добијена оцена утиче на избор наставника.

Потребно је развити додатне елементе вредновања реализације наставног процеса од стране студената.

Елементи анализе			Вредност
Учешће студената у Комисији за квалитет	S	Предвиђено учешће студената	+++
	W	Недовољна активност чланова комисије	+
	O	Избору студентских представника треба бити посвећена посебна пажња	++
	T	Незаинтересованост за резултате вредновања	
Учешће студената у давању мишљења о документима квалитета	S	Представници студената укључени у Савет Факултета и Наставно-научног већа	+++
	W	Недовољна заинтересованост студената	++
	O	Увећање веровања да могу да утичу на дешавања промена	+++
	T	Незаинтересованост изабраних студената	++
Анкете студената у процесу обезбеђења квалитета	S	Само за педагошки рад наставника	+++
	W	Непостојање других анкете	++
	O	Упознавањем студената са ефектима изведене анкете	++
	T	Интерност универзитетске и факултетске структуре	

Студентска евалуација наставе и институције	S	Студентско вредновање се спроводи већ две године на Факултету	+++
	W	Недовољна озбиљност студената код попуњавања анкете	++
	O	Упознавање студената са ефектима изведене анкете	+++
	T	Не види се деловање повратне спреге анкете	++
Активно учешће студената у процесу унапређења наставе	S	Студентски представници учествују у делима за спровођење реформе	+++
	W	Недовољна заинтересованост студената за промене у настави	++
	O	Упознавањем студената о значају њиховог учешћа	+
	T	Инертност универзитетске и факултетске структуре	++

ОЦЕНА ОИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

И ПРЕПОРУКЕ: *Стандард испуњен у целини*

Студенти имају активну улогу у свим сегментима система обезбеђења и унапређења квалитета и њихово учешће у органима Факултета регулисано је Статутом и одговарајућим правилницима.

Потребно је обезбедити функционисање повратне спреге после студентског вредновања педагошког рада наставника о резултатима изведене анкете како би се студенти мотивисали да активније учествују у вредновању и унапређењу квалитета.

Прилози:

1. Списак чланова Комисије за унапређење и обезбеђење квалитета
2. Правилник о вредновању педагошког рада наставника од стране студената
3. Резултати студентског вредновања педагошког рада наставника

3.14. Стандард 14. Систематско праћење и периодична провера квалитета

СТАЊЕ:

Донета су сва потребна документа из области обезбеђења и унапређења квалитета, од којих се неки већ примењују као на пример:

- вредновање педагошког рада наставника од стране студената
- вредновање квалитета резултата научно-истраживачког рада
- вредновање квалитета дипломираних студената од стране послодаваца
- вредновање квалитета студијског програма од стране органа Универзитета
- примена критеријума за избор наставника, израду и одбарану докторских дисертација.

Континуирано праћење квалитета регулисано је правилником за обезбеђење и унапређење квалитета. Правилник дефинише мере и поступке које изводе сви субјекти обезбеђења квалитета, водећи рачуна о стандардима за сваку од области чији се квалитет прати и контролише. Носилац активности праћења, контролисања и унапређења квалитета је Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета.

Према Правинику о обезбеђивању квалитета сваке треће године врши се периодична провера квалитета свих делатности квалитета. Процес самовредновања спроводи Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, а у њему учествују сви субјекти Факултета. Сваке година прави се пресек у достигнућима реализације акционог плана (Акциони план биће донет до краја 2009. године) са корективним мерама за побољшања остварења на подручју обезбеђења и унапређења квалитета.

ЗАКЉУЧАК:

S	Обавезно самовредновање сваке треће године, а по потреби и чешће за поједине области (регулисано Законом)
W	Кроз акциони план реализације задатака промовисати културу квалитета као и спровођење мера које су усвојили органи Универзитета и Факултет
O	Неажурност и неодговорност појединих субјеката на Факултету за реализацију задатака за које су задужени, и недостатак санкција за такво понашање
T	Недовољно развијена свест о значају квалитета рада у свим сегментима високог образовања у складу са принципима Болоњског процеса

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА:

Дефинисање акционог плана за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета у свим њеним сегментима кроз континуирано праћење квалитета и резултата рада наставника и сарадника на свим нивоима.

Развој механизма за употребу добијених резултата из процеса вредновања свих резултата рада на унапређењу квалитета на Факултету.

Декан, коришћењем својих овлашћења из Статута факултета, треба да усмери своју енергију на процесе увећања квалитета и перформанси Факултета, уместо на унутрашње конфликте са људима који својим резултатима не доприносе квалитету, и на тај начин допринесе увођењу културе квалитета која се промовише на Универзитету у свим сегментима рада Факултета.

Елементи анализе			Вредност
Праћење континуитета у реализацији процеса обезбеђивања квалитета	S	Ово је прво самовредновање после усвајања докумената из области квалитета	+++
	W	Резултати самовредновања неких већ изведених активности нису пажљиво анализирани	++
	O	Акциони план мора хитно бити донет са уважавањем стечених искустава	+
	T	Занемаривање свега након предаје материјала за акредитацију	+++
Постојање инфраструктуре за системско обезбеђење и оцену квалитета	S	Статутом дефинисана структура	+++
	W	Недостатак интересовања актера	++
	O	Преузимање лидерске позиције Декана са својим овлашћењима	+++
	T	Недостатак спремности за промене	++
Повратна информација	S	Ова активност по први пут урађена	++

компетенцијама дипломираних	W	Неки делови Факултета ово схватили само као обавезу акредитације	+
	O	Успостављање партнерског односа са послодавцима ради корекције наставним плановима	++
	T	Незаинтересованост наставника за квалитет дипломираних	+++
Усаглашавање са страним високошколским установама	S	Овај стандард испунили су сви студијски програми на Факултету	++
	W	Недостатак међународне сарадње	+
	O	Укидање визног режима	++
	T	Незаинтересованост наставника услед недостатка компетентности	+++
Периодичност процеса	S	Ово је прво самовредновање на Факултету	++
	W	Незаинтересованост дела Факултета	++
	O	Анализа добијених резултата	+++
	T	Неспремност прихватања истине о себи	+
Упознавање са резултатима самовредновања	S	Обавеза да се после усвајања на Наставно-научном већу резултати ставе на сајт Факултета	+++
	W	Део Факултета игнорише ове резултате	+
	O	Дискусија на Наставно-научном већу и закључци дају шансе озбиљнијег схватања резултата самовредновања	++
	T	Недовољна заинтересованост наставника и студената	+

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

И ПРЕПОРУКЕ: *Стандард испуњен у целини*

Факултет је успоставио организациону структуру и донео све нормативне акте који омогућује Стратегију обезбеђења квалитета који су прописани Стандардима. Пошто је ово први процес самовредновања у историји Факултета, функционисање овог система није могуће оценити.

Изработом акционог плана за реализацију Стратегије обезбеђења квалитета искуства стечена кроз прво самовредновање биће драгоцене за остварење побољшања у наредним процесима самовредновања.

4. ОПШТА ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА

Технички факултет у Бору испуњава у потпуности све услове које је прописао Национални савет за Високо образовање, за сваку област самовредновања. Факултет има утврђену Стратегију обезбеђења квалитета и Правилник за обезбеђење квалитета. Ови документи, као и низ других Правилника из ове области који су дати у Прилогу овог Извештаја регулишу субјекте, области, норме и мере за континуирано праћење и оцену квалитета и као целина чине систем за обезбеђивање квалитета свих делатности Факултета. Студенти имају активну улогу у свим сегментима система обезбеђивања квалитета, а њихово ућешће у органима факултета регулисано је Статутом и одговарајућим правилницима. Успостављање функционисања система квалитета на Факултету је обављено током 2008. године, тако да је неопходно периодично преиспитивање функционисања свих његових елемената и уградње неопходних корективних мера и унапређења.

Факултет у процес акредитације је ушао са 4 програма основних академских студија, 4 програма дипломских академских студија и три програма докторских студија. Због немогућности испуњавања захтева Стандарда за покретање докторских студија на студијском програму Рударско инжењерство, где су захтеви стандарда само делимично испуњени, овај ниво студија на овом студијском програму није увршћен у процес акредитације ове године. Факултет мора да успостави дугорочно системско праћење реализације студијских програма и да обавља континуиране иновације и промене за које се укаже потреба.

Са укупном бројком од 180 студената на првој години студија, 56 на дипломским академским студијама и 23 на докторским студијама на студијским програмима чија се акредитација врши, Факултет је обезбедио захтеве стандарда у погледу укупне оптерећености наставника на нивоу испод 6 часова наставе недељно за наставнике и испод 8 часова наставе за сараднике, као и испуњеност стандарда у погледу потребног простора $845 \text{ обрачунских студената} \times 4 = 3380 \text{ м}^2$, а Факултет

располаже са површином од преко 6000 м². Такође, испуњеност захтева у погледу компетенција наставника је у потпуности остварена.

Квалитет резултата научно-истраживачког рада је завидан, а међународна сарадња даје реалне шансе Факултету да у наредном периоду оствари још боље резултате.

ЗАКЉУЧАК:

Сви стандарди за акредитацију предложених студијских програма и установе у целини су испуњени.

МЕРЕ КОЈЕ ТРЕБА ПРЕДУЗЕТИ:

1. До краја календарске године направити акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета у свим њеним сегментима. У спровођењу акционог плана поред Комисије за квалитет, кључну лидерску улогу мора да преузме Декан факултета са свим својим овлашћењима која му даје Закон о високом образовању и Статут факултета.
2. Стриктно спровођење свих усвојених нормативних аката уз неговање традиције високих вредности које захтева Универзитет у Београду је императив будућег рада Факултета за шта је директно одговоран Декан Факултета.

ПРИЛОЗИ:

1. [Статут Факултета](#)
2. [Статутарна одлука](#)
3. [Изјава о политици квалитета](#)
4. [Мисија и визија](#)
5. [Стратегија обезбеђења квалитета](#)
6. [Основни циљеви и задаци](#)
7. [Правилник о обезбеђивању и унапређењу квалитета](#)
8. [Правилник о самовредновању](#)
9. [Правилник о стедентском вредновању педагошког рада наставника](#)
10. [Извештај о вредновању педагошког рада наставника од стране студената](#)

11. [Правилник о вредновању квалитета и компетенција дипломираних студената](#)
12. Извештаји о вредновању квалитета и компетенција дипломираних студената
 - 12.1. [Дипломираних инжењера менаџмента](#)
 - 12.2. [Дипломираних инжењера металургије](#)
 - 12.3. [Дипломираних инжењера технологије](#)
 - 12.4. [Дипломираних инжењера рударства](#)
13. Правилник о вредновању резултата научно-истраживачког рада
 - 13.1. [Извештај о резултатима вредновања квалитета НИР-а у 2007. години](#)
14. [Правилник о научно-истраживачком раду](#)
15. [Правилник о упису на основне студије](#)
16. [Правилник о упису на други и трећи степен студија](#)
17. [Правилник о студирању на основним и академским студијама](#)
18. [Правилник о студирању на докторским студијама](#)
19. [Правилник о наставној делатности](#)
20. [Правилник о издавачкој делатности](#)
21. [Правилник о наставној литератури](#)
22. [Правилник о полагању испита](#)
23. [Правилник о завршетку студија по ЗВО](#)
24. [Правилник о раду Библиотеке](#)
25. [Правилник о раду](#)
26. [Правилник о избору у звања](#)
27. [Критеријуми за стицање звања наставника и сарадника](#)
28. [Правилник о доношењу студијског програма](#)
29. [Правилник о дисциплинској одговорности студената](#)
30. [Пословник о раду студентског парламента](#)
31. [Правилник о избору чланова Студентског парламента](#)
32. [Статут Студентског парламента](#)
33. [Пословник о раду Савета Факултета](#)
34. [Пословник о раду Наставно – научног већа](#)
35. [Пословник о раду Изборног већа](#)
36. Пословник о раду већа Катедре:

- 36.1. [Менаџмент](#)
- 36.2. [Металуршко инжењерство](#)
- 36.3. [Прерађивачка металургија](#)
- 36.4. [Хемија и хемијска технологија](#)
- 36.5. [Заштита животне средине](#)
- 36.6. [Минералне и рециклажне технологије](#)
- 36.7. [Поршинска експлоатација](#)
- 36.8. [Подземна експлоатација](#)
- 37. [Извештај из електронског обрасца о оптерећености наставника и сарадника](#)
- 38. [Финансијски извештаји за 2005, 2006. и 2007. годину](#)
- 39. [Буџет НИР-а за 2008/2009. годину](#)
- 40. [Финансијски план за 2008.годину](#)
- 41. [Годишњи програм рада за школ. 2008/2009.годину](#)

НАПОМЕНА: Прилози у папирној форми достављени уз материјал за акредитацију установе